

Motion till riksdagen 2009/10:Sk228

av **Hans Hoff (s)**

Skydd i folkbokföringen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att personer med skyddad identitet garanteras ett fullgott skydd.

Motivering

Det man i vardagligt tal talar om som ”skyddad identitet” innebär en spärrmarkering i folkbokföringsregistret och är en av skattemyndighetens skyddsåtgärder. En spärrmarkering innebär att personuppgifterna spärras och lämnas ut av skattemyndigheten endast efter särskild prövning. Eftersom uppgifterna i folkbokföringen normalt är offentliga är det enda sättet att skydda sig mot en förföljare. Dock har det förekommit att spärrade personuppgifter lämnats ut till hustrumisshandlare och vittnens ”hemliga” bostadsadress har röjts. Det borde inte vara möjligt men har trots allt skett. Socialstyrelsen tillstår att risken är stor att skyddade uppgifter av misstag läcker ut till följd av undermåliga rutiner och undermålig kunskap hos flera myndigheter.

Andra skyddsåtgärder är kvarskrivning och fingerade personuppgifter. Skyddsåtgärden kvarskrivning innebär att man står skriven på annan ort än bostadsorten. Det innebär dock problem för den enskilde med hänsyn till olika typer av samhällsservice, såsom tillgång till sjukvård, barnomsorg, skolgång och bostadsbidrag. Därför är antalet kvarskrivningar förhållandevis litet. Fingerade personuppgifter är den starkaste formen av skydd, och den innebär identitetsbyte med fingerade personuppgifter i folkbokföringen och hos olika myndigheter. Att få fingerade personuppgifter är dock tämligen svårt. Så trots goda intentioner från oss lagstiftare de senaste åren är förhållandena kring skyddad identitet inte tillräckliga, och i förlängningen hotar detta att urholka förtroendet för rättssamhället.

Fel! Okänt namn på

Redan steget att ansöka om någon av de åtgärder som ger ett visst skydd mot trakasserier, hot och våld innebär ett stort ingrepp i den personliga friheten. Till och med något så odramatiskt som att gå med i en bokklubb innebär för den förföljda med "skyddad identitet" att risken att hittas ökar. Dessutom försvåras kontakten med myndigheterna då endast ett fåtal tjänstemän har tillgång till personuppgifterna. Samtidigt är det oerhört viktigt att utsatta kvinnor och vittnen kan skyddas.

De exempel som finns på att skyddade uppgifter lämnats ut visar på nödvändigheten av att ytterligare åtgärder vidtas för att garantera dessa personers säkerhet. Utskottets senaste betänkande (2008/09:SkU22), behandlat i kammaren mars 2009, innebär några lovande steg i rätt riktning, t.ex. att de som utsätts för hot kan få en förstärkning av sekretessen och att en utvidgning av ansvaret för att sekretessen inte bryts omfattar samtliga myndigheter. Skyddet för vittnen har fått en ny reglering. Den s.k. Stalkningsutredningen som lades fram i oktober 2008 innehåller också bra förslag om skyddsåtgärder för personer som utsätts för hot eller förföljelse.

Men det avgörande är ändå att riksdag och regering orkar hålla i de här viktiga frågorna och gå vidare så att förslag i utredningar även leder till konkreta resultat. Ytterligare insatser i form av lagändringar, informationsinsatser och tekniklösningar krävs innan vi når ett någotsånär fullgott integritetsskydd för de hotade och våldsutsatta.

Stockholm den 23 september 2009

Hans Hoff (s)